

Rajčan

SEPTEMBER 2022

www.rajec.sk

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

Mestská krytá tržnica už otvorená

(viac informácií
na strane 5)

V tomto
čísle si
prečítate

Aktuálne
informácie
z mesta
a mestského
úradu

Alchýmia
triedenia
odpadu
2. časť

Zomrel čestný
občan Ondrej
Mikuš

39. Rajecký
maratón

Spoločenská
rubrika

MESTSKÁ KRYTÁ TRŽNICA JE UŽ OTVORENÁ

Primátora mesta Milana Lipku sa pýtame na aktuálne otázky súvisiace s mestom, jeho rozvojom, investičnými akciami, či témy, ktoré sa prerokujú na zasadnutiach mestského zastupiteľstva. Otázky položila Zuzana Ščasná.

Rekonštrukcia mestského úradu pokračuje. Ako napredujú práce?

Samotné práce napredujú veľmi výrazne a napriek nepriaznivej situácii na stavebnom trhu bez akéhokoľvek omeškania a v súlade s harmonogramom. Už v auguste bolo možné vidieť zo severnej strany finálny vzhľad, aký bude mať nadobudne po zrealizovaní celého projektu. Žiaľ, v dôsledku nepredvídateľného nárastu cien v stavebníctve, ktorý zasiahol celé Slovensko, už niekoľko mesiacov riešime finančnú časť projektu, pretože tento nárast zasiahol aj všetky naše a, čo je najhoršie, eurofondové projekty. Predmetom projektu rekonštrukcie budovy MsÚ je zníženie energetickej náročnosti tejto budovy a spotreba energií po rekonštrukcii by mala byť takmer 90 %. Pri súčasnom zvyšovaní cien energií tento projekt prišiel

v hodine dvanástej, a preto sme sa aj s poslancami zhodli, že jednoducho tento nárast musíme dofinancovať. Keďže riešenia a opatrenia vlády a jednotlivých ministerstiev na dofinancovanie týchto projektov prichádzajú veľmi pomaly, sme nútení túto situáciu riešiť formou úverových prostriedkov. Postupne však jednotlivé operačné programy vydávajú usmernenia, na základe ktorých je možné získať prostriedky na dofinancovanie projektov. Verím, že čoskoro sa tak stane aj v operačnom programe Kvalita životného prostredia, v rámci ktorého realizujeme náš projekt Zníženie energetickej náročnosti budovy MsÚ Rajec.

Ako sa táto situácia dotkla ďalších projektov, na ktoré mesto Rajec získalo nenávratné financie z eurofondov?

Toto sa týka aj ďalšieho rozpracovaného projektu výstavby multifunkčného ihriska, ktorá v dôsledku takéhoto nepredvídateľného navýšenia rozpočtu je už niekoľko mesiacov prerušená, aj keď pevne verím, že v čase vydania tohto čísla mesačníka Rajčan už budú práce pokračovať. No a ďalšie dva projekty – revitalizácie vnútroblokov sídlisk – jeden na uliciach 1. mája a Obrancov mieru, druhý na Ružovej a Smrekovej – sú v stave takom, že sú na ne schválené eurofondové prostriedky, je vysúťažnený zhotoviteľ, ale oproti sume schválenej z eurofondov je vysúťažnená suma vyššia o cca 57 000 €. Zmluva o dielo zatiaľ uzatvorená nebola, práce začaté tiež ešte neboli, v čase prípravy tohto článku s poslancami zvažujeme, či do týchto dvoch projektov ísť. Na jednej strane je navýšenie rozpočtu a zahrnutie tejto sumy do úveru, na strane druhej je, že ak do projektu nepôjdeme, vrátime tak viac ako 340 000 €, ktoré sme naň získali, navnivoč tiež vyjdú prostriedky, ktoré sme investovali do prípravy žiadosti o eurofondy, projektovej dokumentácie atď.

Preto práve k tejto téme som zvolal zasadnutie mestského zastupiteľstva na 31. augusta (po uzávierke tohto čísla mesačníka Rajčan), čiže konečné rozhodnutie by už v tomto čase malo byť na stole.

Po dokončení športovej haly sa do tejto budovy presunie mestské trhovisko. V akom stave je táto realizácia, už sú obsadené priestory pre prevádzky?

Aj toto je jedným z bodov zasadnutia mestského zastupiteľstva na

Samoobslužný stojan na bicykle

konci augusta, konkrétne prerokovanie a schválenie cien prenájmov jednotlivých priestorov mestskej krytej tržnice. V čase prípravy článku už máme tržnicu skolaudovanú, Technické služby mesta Rajec ju vyupratovali a v súčasnosti už priestory ponúkame do užívania za schválené sumy, priestor určený na gastro je predmetom verejnej obchodnej súťaže. Hlavnú časť už však môžeme využívať ako tržnicu, multifunkčný priestor bude slúžiť aj na rôzne predajné akcie, ktoré boli doteraz situované v kultúrnom dome. Nemenej podstatné je aj to, že je možné využívať verejné toalety, ako aj priestor čakárne na autobus.

So športovou halou úzko súvisí aj presunutie autobusovej zastávky na Kostolnej ulici na jej pôvodné miesto a presunula sa sem aj zastávka smerom na Ďurčinú. Momentálne tu chýbajú prístrešky, počítate v budúcnosti s ich vybudovaním?

Určite tu prístrešok pribudne, mal by slúžiť najmä v čase, kedy je tržnica zatvorená, ako som však už ale spomínal, pred nepriaznivým

počasím sa cestujúci môžu ukryť práve v priestoroch čakárne či tržnice.

Na námestí nám pribudol samoobslužný stojan pre bicykle. Pre koho je prioritne určený?

Tento servisný stojan je v podstate určený na opravu akéhokoľvek bicykla, kolobežky či detského kočíka, je na ňom možné opraviť defekt, podoťahovať skrutky a pod. Podľa mňa veľmi užitočná vec, keď si ľudia zvyknú, že ten stojan na námestí je, napr. nemajú doma potrebné náradie, tak to príde určite vhod. Obsahuje všetko najčastejšie používané náradie a pumpu. Pri oprave bicykla je ho možné za sedlo zavesiť na stojan pre lepšiu dostupnosť opravovanej časti. Inštalovali sme ho na námestí, aby bol dostupný širokej verejnosti. K tomuto servisnému stojanu ešte pribudne nabíjačka na elektrobicykle, tu ešte prebieha verejné obstarávanie na dodávateľa. Všetky tieto prvky cyklistickej infraštruktúry sme získali vďaka Krajskej organizácii cestovného ruchu – Žilinský turistický kraj, čiže mesto Rajec nevynaložilo vlastné finančné prostriedky.

V súčasnosti všetky obce a mestá riešia energetické problémy, ktoré súvisia hlavne s vojnou na Ukrajine. Zamýšľate sa nad tým, ako by sa dala riešiť energetická úspora v mestských budovách?

Áno, táto veľmi nepriaznivá situácia sa negatívne prejaví v domácnostiach, ale pocítia ju aj mestá a obce a podľa doterajších informácií a, bohužiaľ, nijakej pomoci vlády mestám a obciam sme nútení hľadať riešenia, ako situáciu zvládnuť bez toho, aby mala fatálne následky.

Ja konkrétne vidím možnosť, ako aspoň sčasti zmierniť následky skokového nárastu cien energií, v osadení fotovoltiky na mestské budovy. Prioritne na tie, kde spotreba elektrickej energie je najväčšia. Týka sa to najmä budovy MsÚ, školy a materských škôl, kde sú kuchyne. Samozrejme, takáto investícia je veľmi finančne náročná, preto na jeseň predložím na rokovanie zastupiteľstva konkrétny návrh, ktorý ak bude schválený, budeme realizovať čo najskôr v tomto roku. Zatiaľ ho nebudem konkretizovať, zverejním až finálnu podobu návrhu.

Autobusová zastávka na Kostolnej ul.

Pes, nejlepší přítel člověka

V uliciach mesta Rajec sa každodenne stretávame s množstvom spoluobčanov, držiteľov alebo vodičov psov, ktorí sa prechádzajú so svojimi domácimi zvieratami, miláčikmi.

Mnohí z nich sú zodpovední a ohľaduplní, okamžite odstraňujú psie výkaly, aby nedošlo k znečisteniu verejného priestranstva. Nájdu sa však aj takí, ktorí nedbajú o čistotu a hygienu v uliciach nášho mesta a výkaly ich psích miláčikov nechávajú bez povšimnutia.

Pretože jednou zo základných úloh mestskej polície vyplývajúcej zo zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii je „dbať o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a na verejne prístupných miestach“, príslušníci MsP Rajec počas tohto roka vo zvýšenej miere začali riešiť aj problematiku znečisťovania verejného priestranstva neodstránenými psími výkalmi.

V období ôsmich mesiacov roka 2022 príslušníci MsP Rajec počas hliadkovej služby vykonali 388 kontrol osôb, ktoré počas prechádzky viedli psa. Počas týchto kontrol bolo zistených 10 osôb, ktoré bezprostredne neodstránili

psie výkaly, čím došlo k znečisteniu verejného priestranstva. Taktiež bolo zistených 13 držiteľov psov, ktorí nezabránili voľnému pohybu svojho psa a bolo odchytených 12 zatúlaných psov. Vo všetkých uvedených prípadoch konaním, respektíve nekonaním držiteľa alebo vodiča psa došlo k spáchaniu priestupku v zmysle § 7 ods. 1, písm. f) (priestupku sa dopustí držiteľ psa, ak nezabráni voľnému pohybu psa okrem priestorov na to určených) alebo

§ 7 ods. 2 písm. f) (priestupku sa dopustí ten, kto vedie psa, ak neodstráni bezprostredne výkaly, ktorými pes znečistil verejné priestranstvo) zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov. Podľa ustanovenia § 7 ods. 3 citovaného zákona je možné priestupcovi uložiť pokutu až do výšky 65 eur.

Vo všetkých uvedených prípadoch porušenia zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, príslušníci MsP priestupcom uložili pokuty v blokovom konaní.

Mestská polícia upozorňuje, že aj naďalej bude venovať zvýšenú pozornosť problematike znečisťovania verejného priestranstva neodstránenými psími výkalmi a nezabránenia voľnému pohybu psa okrem priestorov na to určených a nekompromisne bude postihovať každé takéto porušenie zákona.

Mgr. Adrian Begáň,
náčelník MsP Rajec
Snímka: archív MsP

ZOMREL POSLEDNÝ ČESTNÝ OBČAN ONDREJ MIKUŠ

Vo veku 95 rokov zomrel 5. júla 2022 posledný žijúci čestný občan mesta Rajec Ondrej Mikuš.

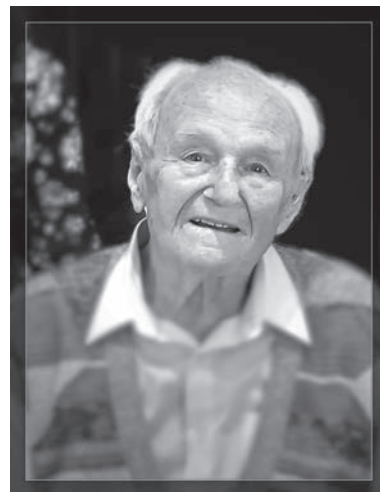
Ondrej Mikuš sa narodil v Adamovských Kochanovciach 6. apríla 1927. V našom meste žil od roku 1951. Začal pracovať ako stolár v dielni U Mládenku. Od roku 1953 sa jeho občianskym povoláním stalo zdravotníctvo, kde pracoval sedem rokov ako administratívny pracovník. Keď sa v roku 1960 zrušili okresy, ponúkli mu miesto v Žiline, čo on odmietol a radšej zostal v Rajci pracovať ako vodič sanitky. Do daru dostal nadanie na spev a hudbu a od mladosti ho rozvíjal na úroveň kantora – samouka. Pán Mikuš je autorom aj

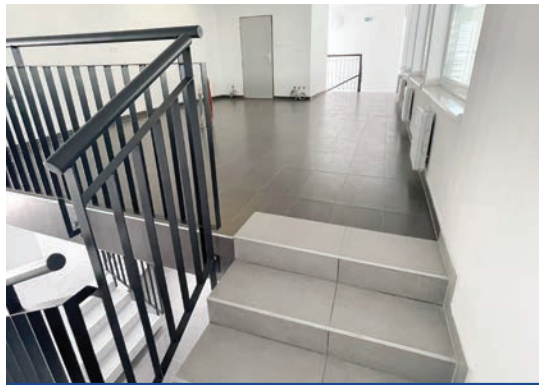
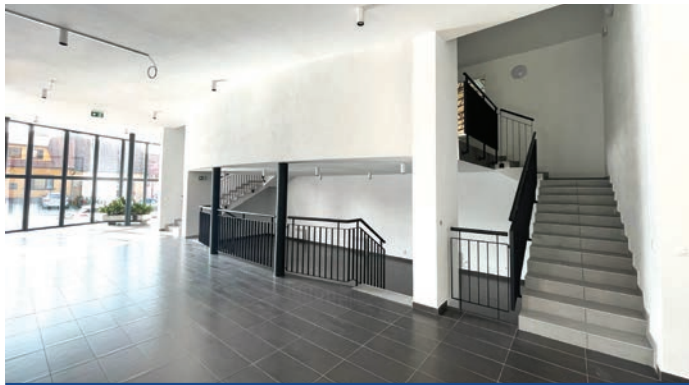
viacerých básní, piesní a poém, ktorými prispieval aj do nášho časopisu a mohli ste si ich prečítať na stránkach Rajčana.

Od roku 1952 začal pracovať ako kantor – levíta v tunajšej filií evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Ako kantor vždy vplýval na ekumenickú spoluprácu s ostatnými cirkvami. Celý svoj život venoval humanitnej práci v prospech svojich spoluobčanov.

Češť jeho pamiatke!

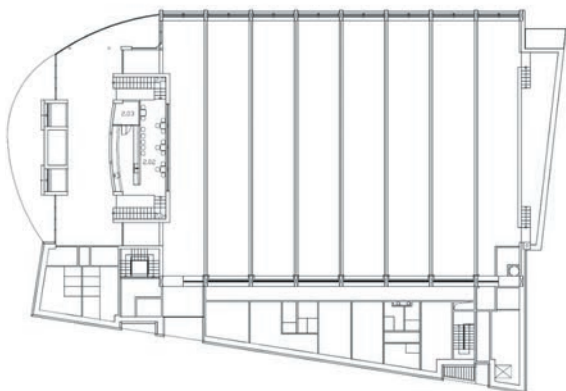
Z. Ščasná,
odd. kultúry a športu MsÚ
Snímka: archív rodiny Havrilovej

PRENÁJOM OBCHODNÝCH PRIESTOROV V NOVOZREKONŠTRUOVANEJ MESTSKEJ TRŽNICI

Mesto Rajec ponúka do užívania obchodné priestory v novozrekonštruovanom objekte mestskej tržnice na Kukučínovej ulici. Rôzne druhy priestorov - tržnica s mobilnými predajnými stánkami, predajne na nepotravinársky sortiment, priestory pre služby, viacúčelová plocha. Ceny od 5,50 €/m²/mesiac. Viacúčelová plocha 10€/hod., resp. 100€/deň. Priestor určený na bar, bufet alebo kaviareň bude predmetom verejnej obchodnej súťaže. Pre viac informácií volajte 0907 904 547 alebo píšete na mail ivana.bahledova@rajec.sk

ZEMNÝ PLOŠNÝ ÚP		ZEMNÝ PLOŠNÝ ÚP	
Č.Ú.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLŔCHNOSŤ	PLŔCHNOSŤ
101	ZÁHRADY	101	ZÁHRADY
102	TRŽNICA	102	ZÁHRADY
103	PREDAJNE-NEPOTR. SORTIMENT	103	ZÁHRADY
104	PREDAJNE-NEPOTR. SORTIMENT	104	SPRÁVNICA KUCHA
105	PREDAJNE - PIVOČNÝ STAN	105	K. MIŠT
106	PREDAJNE-NEPOTR. SORTIMENT	106	K. MIŠT
107	PREDAJNE-NEPOTR. SORTIMENT	107	K. MIŠT
108	PREDAJNE - PIVOČNÝ STAN	108	SPRÁVNICA KUCHA + TOI
109	PREDAJNE - PIVOČNÝ STAN	109	K. MIŠT
110	ČAKOVNÁ PLOCHA	110	PREDAJNÝCH PRIESTOROV ČIŠŤENIE
111	PRÍZEMIE	111	K. MIŠT
112	CHODBA NA PRÍZEM	112	K. MIŠT
113	CHODBA NA PRÍZEM	113	K. MIŠT
114	CHODBA NA PRÍZEM	114	K. MIŠT
115	CHODBA NA PRÍZEM	115	K. MIŠT
116	CHODBA NA PRÍZEM	116	K. MIŠT
117	CHODBA NA PRÍZEM	117	K. MIŠT
118	CHODBA NA PRÍZEM	118	K. MIŠT
119	CHODBA NA PRÍZEM	119	K. MIŠT
120	CHODBA NA PRÍZEM	120	K. MIŠT
121	CHODBA NA PRÍZEM	121	K. MIŠT
122	CHODBA NA PRÍZEM	122	K. MIŠT
123	CHODBA NA PRÍZEM	123	K. MIŠT
124	CHODBA NA PRÍZEM	124	K. MIŠT
125	CHODBA NA PRÍZEM	125	K. MIŠT
126	CHODBA NA PRÍZEM	126	K. MIŠT
127	CHODBA NA PRÍZEM	127	K. MIŠT
128	CHODBA NA PRÍZEM	128	K. MIŠT
129	CHODBA NA PRÍZEM	129	K. MIŠT
130	CHODBA NA PRÍZEM	130	K. MIŠT
131	CHODBA NA PRÍZEM	131	K. MIŠT
132	CHODBA NA PRÍZEM	132	K. MIŠT
133	CHODBA NA PRÍZEM	133	K. MIŠT
134	CHODBA NA PRÍZEM	134	K. MIŠT
135	CHODBA NA PRÍZEM	135	K. MIŠT
136	CHODBA NA PRÍZEM	136	K. MIŠT
137	CHODBA NA PRÍZEM	137	K. MIŠT
138	CHODBA NA PRÍZEM	138	K. MIŠT
139	CHODBA NA PRÍZEM	139	K. MIŠT
140	CHODBA NA PRÍZEM	140	K. MIŠT
141	CHODBA NA PRÍZEM	141	K. MIŠT
142	CHODBA NA PRÍZEM	142	K. MIŠT
143	CHODBA NA PRÍZEM	143	K. MIŠT
144	CHODBA NA PRÍZEM	144	K. MIŠT
145	CHODBA NA PRÍZEM	145	K. MIŠT
146	CHODBA NA PRÍZEM	146	K. MIŠT
147	CHODBA NA PRÍZEM	147	K. MIŠT
148	CHODBA NA PRÍZEM	148	K. MIŠT
149	CHODBA NA PRÍZEM	149	K. MIŠT
150	CHODBA NA PRÍZEM	150	K. MIŠT
151	CHODBA NA PRÍZEM	151	K. MIŠT
152	CHODBA NA PRÍZEM	152	K. MIŠT
153	CHODBA NA PRÍZEM	153	K. MIŠT
154	CHODBA NA PRÍZEM	154	K. MIŠT
155	CHODBA NA PRÍZEM	155	K. MIŠT
156	CHODBA NA PRÍZEM	156	K. MIŠT
157	CHODBA NA PRÍZEM	157	K. MIŠT
158	CHODBA NA PRÍZEM	158	K. MIŠT
159	CHODBA NA PRÍZEM	159	K. MIŠT
160	CHODBA NA PRÍZEM	160	K. MIŠT
161	CHODBA NA PRÍZEM	161	K. MIŠT
162	CHODBA NA PRÍZEM	162	K. MIŠT
163	CHODBA NA PRÍZEM	163	K. MIŠT
164	CHODBA NA PRÍZEM	164	K. MIŠT
165	CHODBA NA PRÍZEM	165	K. MIŠT
166	CHODBA NA PRÍZEM	166	K. MIŠT
167	CHODBA NA PRÍZEM	167	K. MIŠT
168	CHODBA NA PRÍZEM	168	K. MIŠT
169	CHODBA NA PRÍZEM	169	K. MIŠT
170	CHODBA NA PRÍZEM	170	K. MIŠT
171	CHODBA NA PRÍZEM	171	K. MIŠT
172	CHODBA NA PRÍZEM	172	K. MIŠT
173	CHODBA NA PRÍZEM	173	K. MIŠT
174	CHODBA NA PRÍZEM	174	K. MIŠT
175	CHODBA NA PRÍZEM	175	K. MIŠT
176	CHODBA NA PRÍZEM	176	K. MIŠT
177	CHODBA NA PRÍZEM	177	K. MIŠT
178	CHODBA NA PRÍZEM	178	K. MIŠT
179	CHODBA NA PRÍZEM	179	K. MIŠT
180	CHODBA NA PRÍZEM	180	K. MIŠT
181	CHODBA NA PRÍZEM	181	K. MIŠT
182	CHODBA NA PRÍZEM	182	K. MIŠT
183	CHODBA NA PRÍZEM	183	K. MIŠT
184	CHODBA NA PRÍZEM	184	K. MIŠT
185	CHODBA NA PRÍZEM	185	K. MIŠT
186	CHODBA NA PRÍZEM	186	K. MIŠT
187	CHODBA NA PRÍZEM	187	K. MIŠT
188	CHODBA NA PRÍZEM	188	K. MIŠT
189	CHODBA NA PRÍZEM	189	K. MIŠT
190	CHODBA NA PRÍZEM	190	K. MIŠT
191	CHODBA NA PRÍZEM	191	K. MIŠT
192	CHODBA NA PRÍZEM	192	K. MIŠT
193	CHODBA NA PRÍZEM	193	K. MIŠT
194	CHODBA NA PRÍZEM	194	K. MIŠT
195	CHODBA NA PRÍZEM	195	K. MIŠT
196	CHODBA NA PRÍZEM	196	K. MIŠT
197	CHODBA NA PRÍZEM	197	K. MIŠT
198	CHODBA NA PRÍZEM	198	K. MIŠT
199	CHODBA NA PRÍZEM	199	K. MIŠT
200	CHODBA NA PRÍZEM	200	K. MIŠT
201	CHODBA NA PRÍZEM	201	K. MIŠT
202	CHODBA NA PRÍZEM	202	K. MIŠT
203	CHODBA NA PRÍZEM	203	K. MIŠT
204	CHODBA NA PRÍZEM	204	K. MIŠT
205	CHODBA NA PRÍZEM	205	K. MIŠT
206	CHODBA NA PRÍZEM	206	K. MIŠT
207	CHODBA NA PRÍZEM	207	K. MIŠT
208	CHODBA NA PRÍZEM	208	K. MIŠT
209	CHODBA NA PRÍZEM	209	K. MIŠT
210	CHODBA NA PRÍZEM	210	K. MIŠT
211	CHODBA NA PRÍZEM	211	K. MIŠT
212	CHODBA NA PRÍZEM	212	K. MIŠT
213	CHODBA NA PRÍZEM	213	K. MIŠT
214	CHODBA NA PRÍZEM	214	K. MIŠT
215	CHODBA NA PRÍZEM	215	K. MIŠT
216	CHODBA NA PRÍZEM	216	K. MIŠT
217	CHODBA NA PRÍZEM	217	K. MIŠT
218	CHODBA NA PRÍZEM	218	K. MIŠT
219	CHODBA NA PRÍZEM	219	K. MIŠT
220	CHODBA NA PRÍZEM	220	K. MIŠT
221	CHODBA NA PRÍZEM	221	K. MIŠT
222	CHODBA NA PRÍZEM	222	K. MIŠT
223	CHODBA NA PRÍZEM	223	K. MIŠT
224	CHODBA NA PRÍZEM	224	K. MIŠT
225	CHODBA NA PRÍZEM	225	K. MIŠT
226	CHODBA NA PRÍZEM	226	K. MIŠT
227	CHODBA NA PRÍZEM	227	K. MIŠT
228	CHODBA NA PRÍZEM	228	K. MIŠT
229	CHODBA NA PRÍZEM	229	K. MIŠT
230	CHODBA NA PRÍZEM	230	K. MIŠT
231	CHODBA NA PRÍZEM	231	K. MIŠT
232	CHODBA NA PRÍZEM	232	K. MIŠT
233	CHODBA NA PRÍZEM	233	K. MIŠT
234	CHODBA NA PRÍZEM	234	K. MIŠT
235	CHODBA NA PRÍZEM	235	K. MIŠT
236	CHODBA NA PRÍZEM	236	K. MIŠT
237	CHODBA NA PRÍZEM	237	K. MIŠT
238	CHODBA NA PRÍZEM	238	K. MIŠT
239	CHODBA NA PRÍZEM	239	K. MIŠT
240	CHODBA NA PRÍZEM	240	K. MIŠT
241	CHODBA NA PRÍZEM	241	K. MIŠT
242	CHODBA NA PRÍZEM	242	K. MIŠT
243	CHODBA NA PRÍZEM	243	K. MIŠT
244	CHODBA NA PRÍZEM	244	K. MIŠT
245	CHODBA NA PRÍZEM	245	K. MIŠT
246	CHODBA NA PRÍZEM	246	K. MIŠT
247	CHODBA NA PRÍZEM	247	K. MIŠT
248	CHODBA NA PRÍZEM	248	K. MIŠT
249	CHODBA NA PRÍZEM	249	K. MIŠT
250	CHODBA NA PRÍZEM	250	K. MIŠT
251	CHODBA NA PRÍZEM	251	K. MIŠT
252	CHODBA NA PRÍZEM	252	K. MIŠT
253	CHODBA NA PRÍZEM	253	K. MIŠT
254	CHODBA NA PRÍZEM	254	K. MIŠT
255	CHODBA NA PRÍZEM	255	K. MIŠT
256	CHODBA NA PRÍZEM	256	K. MIŠT
257	CHODBA NA PRÍZEM	257	K. MIŠT
258	CHODBA NA PRÍZEM	258	K. MIŠT
259	CHODBA NA PRÍZEM	259	K. MIŠT
260	CHODBA NA PRÍZEM	260	K. MIŠT
261	CHODBA NA PRÍZEM	261	K. MIŠT
262	CHODBA NA PRÍZEM	262	K. MIŠT
263	CHODBA NA PRÍZEM	263	K. MIŠT
264	CHODBA NA PRÍZEM	264	K. MIŠT
265	CHODBA NA PRÍZEM	265	K. MIŠT
266	CHODBA NA PRÍZEM	266	K. MIŠT
267	CHODBA NA PRÍZEM	267	K. MIŠT
268	CHODBA NA PRÍZEM	268	K. MIŠT
269	CHODBA NA PRÍZEM	269	K. MIŠT
270	CHODBA NA PRÍZEM	270	K. MIŠT
271	CHODBA NA PRÍZEM	271	K. MIŠT
272	CHODBA NA PRÍZEM	272	K. MIŠT
273	CHODBA NA PRÍZEM	273	K. MIŠT
274	CHODBA NA PRÍZEM	274	K. MIŠT
275	CHODBA NA PRÍZEM	275	K. MIŠT
276	CHODBA NA PRÍZEM	276	K. MIŠT
277	CHODBA NA PRÍZEM	277	K. MIŠT
278	CHODBA NA PRÍZEM	278	K. MIŠT
279	CHODBA NA PRÍZEM	279	K. MIŠT
280	CHODBA NA PRÍZEM	280	K. MIŠT
281	CHODBA NA PRÍZEM	281	K. MIŠT
282	CHODBA NA PRÍZEM	282	K. MIŠT
283	CHODBA NA PRÍZEM	283	K. MIŠT
284	CHODBA NA PRÍZEM	284	K. MIŠT
285	CHODBA NA PRÍZEM	285	K. MIŠT
286	CHODBA NA PRÍZEM	286	K. MIŠT
287	CHODBA NA PRÍZEM	287	K. MIŠT
288	CHODBA NA PRÍZEM	288	K. MIŠT
289	CHODBA NA PRÍZEM	289	K. MIŠT
290	CHODBA NA PRÍZEM	290	K. MIŠT
291	CHODBA NA PRÍZEM	291	K. MIŠT
292	CHODBA NA PRÍZEM	292	K. MIŠT
293	CHODBA NA PRÍZEM	293	K. MIŠT
294	CHODBA NA PRÍZEM	294	K. MIŠT
295	CHODBA NA PRÍZEM	295	K. MIŠT
296	CHODBA NA PRÍZEM	296	K. MIŠT
297	CHODBA NA PRÍZEM	297	K. MIŠT
298	CHODBA NA PRÍZEM	298	K. MIŠT
299	CHODBA NA PRÍZEM	299	K. MIŠT
300	CHODBA NA PRÍZEM	300	K. MIŠT
301	CHODBA NA PRÍZEM	301	K. MIŠT
302	CHODBA NA PRÍZEM	302	K. MIŠT
303	CHODBA NA PRÍZEM	303	K. MIŠT
304	CHODBA NA PRÍZEM	304	K. MIŠT
305	CHODBA NA PRÍZEM	305	K. MIŠT
306	CHODBA NA PRÍZEM	306	K. MIŠT
307	CHODBA NA PRÍZEM	307	K. MIŠT
308	CHODBA NA PRÍZEM	308	K. MIŠT
309	CHODBA NA PRÍZEM	309	K. MIŠT
310	CHODBA NA PRÍZEM	310	K. MIŠT
311	CHODBA NA PRÍZEM	311	K. MIŠT
312	CHODBA NA PRÍZEM	312	K. MIŠT
313	CHODBA NA PRÍZEM	313	K. MIŠT
314	CHODBA NA PRÍZEM	314	K. MIŠT
315	CHODBA NA PRÍZEM	315	K. MIŠT
316	CHODBA NA PRÍZEM	316	K. MIŠT
317	CHODBA NA PRÍZEM	317	K. MIŠT
318	CHODBA NA PRÍZEM	318	K. MIŠT
319	CHODBA NA PRÍZEM	319	K. MIŠT
320	CHODBA NA PRÍZEM	320	K. MIŠT
321	CHODBA NA PRÍZEM	321	K. MIŠT
322	CHODBA NA PRÍZEM	322	K. MIŠT
323	CHODBA NA PRÍZEM	323	K. MIŠT
324	CHODBA NA PRÍZEM	324	K. MIŠT
325	CHODBA NA PRÍZEM	325	K. MIŠT
326	CHODBA NA PRÍZEM	326	K. MIŠT
327	CHODBA NA PRÍZEM	327	K. MIŠT
328	CHODBA NA PRÍZEM	328	K. MIŠT
329	CHODBA NA PRÍZEM	329	K. MIŠT
330	CHODBA NA PRÍZEM	330	K. MIŠT
331	CHODBA NA PRÍZEM	331	K. MIŠT
332	CHODBA NA PRÍZEM	332	K. MIŠT
333	CHODBA NA PRÍZEM	333	K. MIŠT
334	CHODBA NA PRÍZEM	334	K. MIŠT
335	CHODBA NA PRÍZEM	335	K. MIŠT
336	CHODBA NA PRÍZEM	336	K. MIŠT
337	CHODBA NA PRÍZEM	337	K. MIŠT
338	CHODBA NA PRÍZEM	338	K. MIŠT
339	CHODBA NA PRÍZEM	339	K. MIŠT
340	CHODBA NA PRÍZEM	340	K. MIŠT
341	CHODBA NA PRÍZEM	341	K. MIŠT
342	CHODBA NA PRÍZEM	342	K. MIŠT
343	CHODBA NA PRÍZEM	343	K. MIŠT
344	CHODBA NA PRÍZEM	344	K. MIŠT
345	CHODBA NA PRÍZEM	345	K. MIŠT
346	CHODBA NA PRÍZEM	346	K. MIŠT
347	CHODBA NA PRÍZEM	347	K. MIŠT
348	CHODBA NA PRÍZEM	348	K. MIŠT
349	CHODBA NA PRÍZEM	349	K. MIŠT
350	CHODBA NA PRÍZEM	350	K. MIŠT
351	CHODBA NA PRÍZEM	351	K. MIŠT
352	CHODBA NA PRÍZEM	352	K. MIŠT
353	CHODBA NA PRÍZEM	353	K. MIŠT
354	CHODBA NA PRÍZEM	354	K. MIŠT
355	CHODBA NA PRÍZEM	355	K. MIŠT
356	CHODBA NA PRÍZEM	356	K. MIŠT
357	CHODBA NA PRÍZEM	357	K. MIŠT
358	CHODBA NA PRÍZEM	358	K. MIŠT
359	CHODBA NA PRÍZEM	359	K. MIŠT
360	CHODBA NA PRÍZEM	360	K. MIŠT
361	CHODBA NA PRÍZEM	361	K. MIŠT
362	CHODBA NA PRÍZEM	362	K. MIŠT
363	CHODBA NA PRÍZEM	363	K. MIŠT
364	CHODBA NA PRÍZEM	364	K. MIŠT
365	CHODBA NA PRÍZEM	365	K. MIŠT
366	CHODBA NA PRÍZEM</		

Alchýmia triedenia komunálneho odpadu

V spolupráci mesta Rajec a Združenia obcí Rajecká dolina sa od roku 2006 separuje komunálny odpad aj v našom meste. Niektorí obyvatelia triedia odpad od prvých dní, iní stále nevedia, ako majú triediť a do ktorej nádoby patrí konkrétny druh odpadu.

Papier

Papierový odpad
umiestňujeme do
modrých zberných nádob.

Patrí sem

- výrobky a obaly označené symbolmi: **PAP** (čísla 20 – vlnitá lepenka, 21 – hladká lepenka, 22 – papier)
- papier, časopisy, noviny, zošity, kancelársky papier, letáky, katalógy, pohľadnice, listy, papierové tašky
- lepenka a kartón (s dôrazom na minimalizáciu objemu, t. j. stlačené)
- skartovaný papier
- papierové krabičky a kartónové škatule (papierové lepiace pásky môžu ostať; s dôrazom na minimalizáciu objemu, t. j. stlačené)
- obálky s plastovým okienkom (okienko tam neprekáža)
- papiere zopnuté kovovou spinkou v malom množstve (malé množstvo spienek neprekáža, ale je možné ich aj oddeliť a naložiť s nimi ako s ostatnými kovmi)
- papierové obaly od korenín, polievok, pudíngov a pod. (môžu byť aj kombinované s iným materiálom, vtedy za podmienky, že papier je prevládajúca zložka)

Nepatrí sem

- knihy -> požičať/darovať/predať: napr. BAZÁR, SUSEDSKÁ BURZA, BÚDKA NA KNIHY, KNIŽNICA, ANTIKVARIÁT, KNIŽNÁ ZÓNA BEZ PEŇAZÍ, ... v poslednej fáze životnosti učebnice zaniest' do ŠKOLSKÉHO ZBERU a nepoužiteľné knihy na ZBERNÝ DVOR
- kompostovateľný „papier“ (z cukrovej trstiny a pod.) – mohol by poškodiť recykláciu -> KOMPOST alebo ZMESOVÝ ODPAD
- mokry papier (lebo má sklon plesnivieť) -> KOMPOST alebo KOZUB, alebo ZMESOVÝ ODPAD, alebo nechať vyschnúť a pokiaľ nie je plesnivý -> do PAPIERA
- mastný a špinavý papier -> ZMESOVÝ ODPAD alebo KOZUB
- samoprepisovací papier -> ZMESOVÝ ODPAD
- povoskovaný papier (darčekový papier, darčekové tašky, ...) -> ZMESOVÝ ODPAD
- asfaltový a dechtový papier -> ZBERNÝ DVOR
- termopapier (papier, ktorý sa používa napríklad na účtenky, je hladký a písmo na ňom často vybledne + keď sa po ňom poškrabe nechtom, zostane na ňom škrabanec, akoby napísaný ceruzkou) -> ZMESOVÝ ODPAD
- použité, mastné alebo zašpinené papierové vreckovky a servítky -> KOMPOST (okrem mastných) alebo KOZUB, alebo ZMESOVÝ ODPAD
- polystyrén -> PLAST (ak čistý) alebo ZMESOVÝ ODPAD (ak znečistený), najideálnejšie pre recykláciu však odnieť na ZBERNÝ DVOR
- nápojový kartón = kompozitný obal na báze lepenky (starší názov viacvrstvový kombinovaný materiál na báze lepenky, skratka VKM) -> pozri sekciu NÁPOJOVÉ KARTÓNY
- alobal -> pozri sekciu KOVY
- menštruačné vložky, tampóny, plienky (je to kompozit papier a plast + sú silno znečistené), rúška, respirátory -> ZMESOVÝ ODPAD
- plasty, sklo, kovy, bioodpad, ... -> PRÍSLUŠNÁ NÁDOBA NA TRIEDENÝ ZBER ODPADU alebo ZBERNÝ DVOR

komunálneho odpadu – papier

V minulom čísle Rajčana ste sa dozvedeli, ako môžeme predchádzať vzniku odpadu. Od tohto čísla sa budeme postupne zoznamovať s triedením jednotlivých komodít, tou prvou je PAPIER.

Viac info a tipy

- papier je recyklovateľný len 5 – 7x, zvýšená spotreba papiera sa rovná zvýšenej potrebe výrubu stromov
- triedením sa dá šetriť - občan platí len za odvoz zmesového odpadu, odvoz triedeného odpadu je pre občanov bezplatný – financujú ho výrobcovia a dovozcovia obalov a neobalových výrobkov
- obaly z vajčiek môžete vrátiť predajcom na trh, oni ich opäť použijú, alebo ich použiť pri tvorbe hračiek pre deti
- rolky z toaletného papiera môžete použiť na hranie, kúrenie, alebo do kompostu
- namiesto papierových vreckoviek / kuchynských utierok / servítko k prestieranu používať bavlnené, ktoré sa dajú po vypratí opakovane používať
- nosiť si bavlnený uteráčik, aby sa nemuseli používať papierové utierky na toaletách mimo domov (bežná prax v Japonsku), alebo ruky nechať vyschnúť na vzduchu
- kupovať 100 % recyklovaný nebielený toaletný papier balený po 1 ks v papieri alebo bez obalu - dajú sa kúpiť aj v bežných reťazcoch (bielené voňavé toaletné papiere nemusia byť z recyklovaného papiera a pri bielení sa používajú chemikálie znečisťujúce životné prostredie, používané parfémy navyše môžu škodiť zdraviu)
- na tlačiarňu tlačiť obojstranne, na 100 % recyklovaný papier, avšak ak to nie je nutné, netlačiť vôbec – podľa zákona sa napr. elektronické faktúry môžu archivovať aj elektronicky (100 % recykl. papier sa dá kúpiť v obchodoch s kancel. potrebami)
- odkladať si „šmiráky“ a písať na ne
- nákupné zoznamy si písať do mobilu (existujú aplikácie na synchronizáciu s počítačom či zdieľanie s rodinou, napr. Remeber the milk, Evernote, ...)
- recepty si písať elektronicky detto (napr. Evernote má širokú možnosť filtrácie)
- na schránku si nalepiť nálepku „Nevhadzovať letáky“ (väčšinou to naozaj funguje)
- nekupovať si tlačene noviny a časopisy, čítať elektronicky
- obmedziť kúpu fyzických kníh, používať elektronické čítačky (a kúpiť si len knihy, ktoré stoja za to, ideálne z bazáru či antikvariátu) alebo si požičiavať z knižnice
- nepotrebné knihy zaniest' do knižnice, antikvariátu alebo na akcie Zóna bez peňazí
- kartónové škatule od zásielok si odkladať na prípadné využitie
- skartovaný papier využívať pri preprave ako výplň škatúl (namiesto polystyrénových teliesok či iných plastov nafúknutých vzduchom)
- na balenie darčiek uprednostňovať recyklovaný papier alebo napr. obliečku na vankúš, ... (pre kreatívne nápady pozri internet), alebo darovať zážitky bez obalu
- používať plienky, ktoré sa dajú po vypratí opakovane používať
- používať menštruačný kalíšok, príp. vložky, ktoré sa dajú po vypratí opakovane používať (napr. příjemneveci.sk, ...)
- nákupy v on-line obchodoch, ktoré uprednostňujú ekobalenie (papierové vrecká, výplne, ... – napr. bezodpadu.sk, bezobalovo.sk, dobrozruti.sk, zemito.sk, ...)
- pre zjednodušenie triedenia sa riadiť pravidlom „prevládajúcej zložky (t. j. nad 50 % hmotnosti)“: do triedeného odpadu umiestňovať papierové, resp. kompozitné obaly/výrobky s prevahou papiera „nad 50 %“ – z hľadiska recyklovateľnosti síce stále ide o problémové materiály (preto je lepšie naďalej uprednostňovať jednodruhové, t. j. ľahko recyklovateľné, materiály), avšak nakoľko sa technológie stále zdokonaľujú, každým dňom rastie potenciál recyklovateľnosti daných materiálov... zároveň je do bližšieho budúca vyššia pravdepodobnosť, že zatiaľ nerecyklovateľné materiály poputujú z nádob na triedený odpad na energetické zhodnotenie namiesto na skládky (= menšie zlo)

**Takmer polovica (42 %) vyťaženej dreva (globálne)
sa spotrebuje na výrobu papiera.**

**Recyklácia 1 tony papiera ušetrí asi
2 580 litrov ropy, 26 500 litrov vody a 17 stromov.**

Kultúrne leto je ú môžeme sa te

Oddelenie kultúry a športu si pre vás toto leto pripravilo naozaj bohatý kultúrny program a ja verím, že si v ňom každý z vás našiel niečo pre seba. Určite ste si všimli, že viaceré programy boli okrem iného postavené na tradíciách.

K takto koncipovaným programom patrilo Stavanie mája, ktorý mal nielen veľký úspech, ale aj návštevnosť. Milovníkov divadla určite potešilo predstavenie Milenec či Diabol v raji manželskom.

Teší ma, že sme našťastovo spolupracu s miestnymi klubmi a výsledkom bola participácia na podujatiach ako Rajecký duhák či Medvedí okruh. Pozitívnym príkladom súčinnosti mesta a klubu bol tohtoročný Deň plný zábavy, kde si deti mohli už tradične zasúťažiť na Behu rajeckým rínom. Popritom ich čakali detské vystúpenia či free style show na obrovskej U-rampe. Deň detí si užili detskí návštevníci na námestí tentokrát s bonusom v podobe plážového pieskového ihriska. To sa nám v tomto roku podarilo pre všetkých zábavy a športu chutivých zabezpečiť na dva a pol mesiaca.

Naším tohtoročným dôležitým cieľom bolo znovuzrodenie Ladislavských hodov. Trojdňové hodové slávnosti začali duchovne - požehnaním zreštaurovaného Trojičného stĺpa, následne Jánskou vatrou pri kríži. Druhý deň návštevníci mohli ochutnávať rôzne špeciality na festivale

jedla, večer sa zabávať na bohatom kultúrnom programe. Víkend bol zavŕšený osvedčenou Retro jazdou, ktorú sme opäť vylepšili o viaceré detaily. Rovnako deti sa potešili predstaveniu Smejko a Tanculienka a dospelí koncertu Pro musica nostra Thursoviensi. Mesto Rajec sa organizačne podieľalo aj na 14. ročníku Rajrockfestu. Po úspechu z minulého roka sme sa všetci tešili na 10. ročník

Rajeckého športového dňa a veľmi nás potešili vyjadrenia zúčastnených o výbornej organizácii s dôrazom na každý detail.

K ďalším cieľom patrilo zabezpečenie gastrostánkov na každom menšom či väčšom podujatí a dovolím si tvrdiť, že tento rok nikto neodchádzal z nášho námestia smädny alebo hladný. Spoločne sme si zvykli aj na systém zálohovaných

úspešne za nami, tešiť na jeseň

pohárov a berieme ho ako samozrejmosť aj do budúcnosti. Množstvo vyprodukovaného odpadu na podujatiach je tak neporovnateľné s minulosťou. Letné kiná zažívali opäť úspech a myslím, že aj vďaka spätným väzbám od vás sa nám osvedčil systém piatkových rozprávok a sobotných filmov.

Jediné, čo som sa zatiaľ nenaučil a nedokážem ovplyvniť, je počasie. Počas niektorých akcií nebolo ideálne, pršalo a naša práca a prípravy vyšli v podstate nazmar. Pozitívne však je, že pri takomto množstve podujatí to nie je veľký problém a keď nevyjde počasie na jednom, vyjde na druhom. Dúfam, že ste ocenili aj letnú terasu, ktorá nám spríjemňovala letné dni, podobne ako iné detaily na našom námestí: nadrozmerný šach, tenisový stôl alebo inštalácia vodnej pary.

Veľký rajecký deň je sviatkom každého Rajčana a po úspešnom Rajeckom maratone v podaní Maratón klubu prišla na rad časť kultúrneho vyžitia. Tento rok sme dali priestor miestnej kapele All Stars Band, nasledovala Mafia Corner a kto zažil aj večerné vystúpenie skupiny Hex, neľutoval. Zmena nastala aj v žánri vystupujúceho DJ a plné námestie ešte tesne pred ukončením akcie o 2:00 hod. nás ubezpečilo, že išlo o dobrú voľ-

bu. Na konci leta nás čakala ešte prezentácia miestnych komunit na Rajeckom krúžkobraní a prvý ročník Rajeckej žufanky, kde si vo varení tradičných polievok zmerali sily miestne tímy.

Podujatí a kultúrnych či športových zážitkov bolo mnoho a som spokojný, že z Rajca sa stalo mesto, kde to žije. Za všetkým stoja aj moji kolegovia z oddelenia kultúry a športu, ktorí neváhajú obetovať svoj voľný čas, víkendy, sviatky či desiatky hodín v práci navyše so spoločným cieľom – zabezpečiť pre vás tie najlepšie podujatia. Výborná a kvalitná spolupráca je s Technickými službami mesta Rajec, ktoré pre vás pripravujú zázemie: odvoz – dovoz materiálu či čistotu na každom podujatí. Nič z toho by však nefungovalo, keby sa kultúra nedostala medzi hlavné priority primátora mesta. Ak by sa tak nestalo, možno by sme aj naďalej počúvali, aké neudržateľné, nekultúrne a nespoločenské je naše mesto. Myslím, že po tomto lete viditeľné zmeny ocenil každý z nás.

Toto všetko je však za nami. Teraz sa spoločne pozrime na to, čo nás čaká najbližšie mesiace. Už tento víkend 11. septembra o 18. hodine sa v kultúrnom dome predstaví divadelný súbor Kožkár s predstavením Tretia sudba. Blíži sa tiež

obdobie zábav či plesov, a preto sme si pre vás pripravili 8-týždňový kurz spoločenských tancov, ktorý začína už 28. septembra v kultúrnom dome každú stredu o 19. hodine. Prihlásiť sa môžete online na www.rajec.sk v sekcii kultúra. Milovníkov dobrej hudby poteší koncert Karmen Pál-Baláž, ktorý sa uskutoční v kultúrnom dome 8. októbra o 18. hodine. Vstupenky si môžete zakúpiť v mestskej knižnici. 4. novembra nás čaká veľmi milé a obľúbené podujatie s názvom Lampiónový sprievod. Nadobudnuté tanečné zručnosti budete môcť zúročiť už 26. novembra o 19. hodine na Katarínskej zábave v kultúrnom dome. Pevne verím, že tento rok sa nám konečne podarí prvýkrát v histórii Rajca zorganizovať od 2. do 23. decembra Rajecké vianočné trhy. Tešiť sa tiež môžete na Mikulášsku jazdu, Vianočný koncert či Živý betlehem.

Pred nami je ešte kvalitné a rozmanité kultúrno-spoločenské vyžitie a ja vám želim, aby ste si užili posledné krásne letné dni a slnečné lúče. Budem sa tešiť na stretnutia s vami na podujatiach mesta Rajec.

Mgr. Tomáš Stránský,
vedúci odd. kultúry a športu
0910 909 049,
tomas.stransky@rajec.sk
Snímky: archív MsÚ

KSŠ: LETNÉ AKTIVITY NA CIRKEVNEJ ŠKOLE

Nastal koniec školského roka – tak netrpezlivo očakávaný žiakmi a, priznajme si, aj učiteľmi. Avšak brány našej školy nezostali zatvorené dlho. Na prázdninovo-dovolenkový čas sme si spolu s dobrovoľníkmi nachystali viaceré aktivity.

Hneď v prvý prázdninový týždeň sme sa s deťmi vybrali na pobytový tábor do Vysokých Tatier, konkrétne na Štrbské pleso. Odchádzali sme s miernymi obavami z počasia, ktoré nevyzeralo prázdninovo ani letne. Nieкто tam hore nás však má určite rád, pretože sme si nakoniec užili štyri krásne slnečné dni a len na odchode nás mierne pokropilo. Deti sme umordovali hneď prvý deň túrou na Popradské pleso. Ďalší deň nás boleli lýtky aj svaly na stehnách z výstupu na opustené lyžiarske mostíky či po prechádzke popri Štrbskom plese. Slniečko nás opálilo počas túry na Jamské pleso, ktoré bolo pre mnohých novinkou a prekvapením. Veľa smiechu, pohľadov na vlastné pokrivené ja a optických ilúzií sme si užili v Triklandii v Starom Smokovci. Avšak asi najviac sa deti tešili na AquaCity Poprad, v ktorom vyskúšali všetky možné bazény, tobogany a atrakcie. Všade sme sa presúvali vláčikom, z ktorého sme tiež mohli obdivovať krásy tatarskej prírody. Veríme, že deti prišli príjemne unavené, ale zároveň natešené a plné nových zážitkov.

V auguste sa žiaci mohli na dva týždne prihlásiť do Letnej školy. Vytvorili tri skupiny podľa veku a začalo sa dobrodružstvo s tematikou

hradov a zámkov. Svoju kreativitu predvedli hneď od prvého dňa vytvorením nádherných replík hradov s funkčnými padacími mostami, vežami aj vodnými priekopami. Ozbrojiť sa vlastnoručne vyrobenými mečmi a erbami, s ktorými by prerazili aj na rajekom jarmoku. Na ďalší deň sme v „podhradí“ našej školy oživilí dobové remeslá. Vyrábali sme keramické riady, sviečky zo včelích plástov, zdobili sa medovníky. Povešť o dobrosrdečnosti Žofie Bosniakovej sme spoznali na hrade Strečno. Malé chlebičky, ktoré rozdávala chudobným, sa odvtedy nazývajú bosniaky. A hoci nám naše pani kuchárky na výlet pripravili hamburgery, deti vedeli, že sú to bosniaky od Žofie... Skupina historického šermu Bojníci z Bojníc nám predstavila rytierske čnosti, meče i kostýmy. Osvojili sme si nielen dvornú, ale aj súčasnú etiketu a tímovú spoluprácu sme preverili v športovo-súťažnom popoludní. Vyrobili sme si bábkové divadlo pre panské hrátky a predstavenie O Popoluške, kde veľkí zabávali malých. Zvládli sme aj ľahkú turistiku a potešili nás zvieratká pri návšteve farmy v Drieňovej.

V ďalšom týždni sme medzi nami privítali aj budúci prváčikovia. Spoznávali sa navzájom aj so svojou

pani učiteľkou a pani vychovávateľkou. Vybrali sa aj na výlet do Rajcekej Lesnej a povozili sa na poníkovi.

Nevidané rozmary nabrala naša kreativita a tvorivé dielne dosiahli vysokú úroveň. Jedna trieda rozvoňovala sušenými bylinkami a deti si vyrábali bylinkové čajové zmesi. V inej zas objavili poklady a vlastnoručne si vytvorili šperky. Ako historickí pisári si vyskúšali písať husacími pierkami a tušom a objavili čaro kaligrafie. Obetavý pán Vanák nás naučil raziť vzory do kože a všetci sme si vyrobili hodnotné kožené náramky. Batikovanie tričiek bolo celodennou zábavou, korunovanou módnou prehlíadkou. Mnohí si tieto originálne kúsky obliekli na ďalší deň do Budatínskeho hradu. Už samotná cesta vlakom v týchto horúčavách bola zážitkom. Chladili sme sa zmrzlinou i kúpaním v bazéne. Nádherné strávený spoločný čas sme zavřili kráľovským bálom v štýlových kostýmoch a vlastnoručne vyrobených maskách. Rytierske čnosti nadobudnuté našimi chlapcami ocenili naše princezné aj pani učiteľky, ktoré sa takmer premenili na Biele panie.

Ďakujeme, Pane, za požehnaný čas aj počasie.

Kolektív KSŠ
Snímka: archív školy

ZŠ Lipová: Škola v Tatrách

Konečne sme sa dočkali. Po dvoch rokoch pandémie sme mohli absolvovať školu v prírode, a to hneď vo veľkom štýle. Od 23. do 27. mája sme navštívili Vysoké Tatry. Od začiatku roka sme sa veľmi tešili a veru sme si to aj poriadne užili.

Absolvovali sme dve turistické vychádzky. Na prvej sme išli od zastávky Popradské pleso k rovnomenému plesu a odtiaľ náučným chodníkom na Štrbské pleso. Na druhej túre sme vyšli z Tatranskej Lesnej popri Studenovodských vodopádoch k Rainerovej útulni a na Hrebieňok a potom po turistickom chodníku do Starého Smokovca. Vedomosti o našich veľhorách sme si doplnili v Múzeu TANAP-u v Tatranskej Lomnici. Navštívili sme aj Beliansku jaskyňu a prešli sme sa po Chodníku v korunách stromov v Bachledovej doline, kam sme sa dostali 10-miestnou kabínkovou

lanovkou. Zrelaxovali sme a zaplávali sme si vo wellnesse v jednom z tatranských hotelov. Cestou domov sme sa zastavili v liptovskom skanzene Pribylina. Z každého miesta sme si do turistického denníka dávali pečiatky, ktoré nám budú pripomínať tieto nezabudnuteľné okamihy.

O strechu nad hlavou a plné brušká sa dobre postarali majitelia penziónu v Tatranskej Lesnej. O program, zábavu a našu bezpečnosť naša triedna pani učiteľka Marcela Tabačková, pani učiteľka Vladislava Hojová a teta Iva. O bezpečný príchod a odchod zasa naša šoférka, teta Silvia. Fotodokumentáciu zabezpečoval ujo Aďo.

Domov sme sa vrátili zdraví a hlavne plní nových zážitkov a skúseností.

Žiaci IV.B triedy
Snímky: archív školy

ČLENKY KLUBU PALIČKOVANEJ ČIPKY ZÍSKALI OCENENIA

V roku 2021 Klub paličkovanej čipky, ktorý pôsobí pri oddelení kultúry a športu, v rámci svojho vyše dvadsaťročného pôsobenia predstavil v časopise Rajčan svoju činnosť a účasť na festivaloch, súťažiach a výstavách paličkovanej čipky.

Tento rok sme sa tiež zúčastnili medzinárodného festivalu paličkovanej čipky v Krakovanoch. V rámci festivalu sa vždy organizuje súťaž, tohto roku pod názvom Spomienka na Mišíka. Bola venovaná Ing. Víťazoslavovi Mišíkovi, ktorý sa s nadšením venoval paličkovanej čipke a zanechal veľké množstvo obrazovnej čipky a prestieraní s regionálnou čipkou. Svoje práce poslali Jarmila Jantoščiaková, Božena Kasmanová, Magda Tyrolová (Huljaková) a Alena Vítková.

I. miesto za kompozíciu „Púpava“ u diváckej poroty získala Magda Tyrolová a odborná porota jej udelila za túto prácu II. miesto. Veľmi pekné ocenenia pre Magdu, ktorá nepaličkuje dlho a má rodinné povinnosti.

V júni prebiehal čipkársky festival Čipka v Honte a na súťaž Lúka plná kvetov poslali svoje práce Božena Kasmanová a Lýdia Pekaríková. Špeciálnu cenu od ÚLUV-u za svoju prácu získala Lýdia Pekaríková.

Paličkovanie je pre všetky čipkárky veľkým relaxom, ale keď sa k tomu pridá aj takéto ocenenie, určite to poteší.

Lýdia Pekaríková
Snímky: archív klubu

Vítzná práca M. Tyrolovej

39. A OPĀŤ ÚŽASNÝ RAJECKÝ MARATÓN

Rajecký maratón a rajecký jarmok – veľký deň pre naše malé mesto a nepochybne naše druhé Vianoce. Túto vetu sa opäť podarilo naplniť aj počas tohtoročnej druhej augustovej soboty.

Do Rajca si našlo cestu 1200 pretekárov z rôznych kútov Slovenska i z okolitých štátov, aby zažili nenapodobiteľnú atmosféru Rajeckého maratónu a jeho pridružených disciplín. A tak rovno v úvode začneme ďakovaním. Vám, milí Rajčania, a všetkým, ktorí ste si našli priestor a prišli ste na štart podujatia. Nikdy sme ešte nezažili, aby už hodinu pred výstrelom bolo námestie takto zaplnené. Samozrejme, výrazne tomu pomohli aj naše všadevitazné Kordovánky, ktorým tiež ďakujeme. Atmosféra, ktorú ste vytvorili, bola naozaj zimomrávavá a vmiešavali sa do nej aj rôzne krásne emócie, tie najväčšie zaiste pri uvedení starkej Uhlárikovej do siene slávy ako našej maratónskej mamy, vďaka ktorej maratón v Rajci beháme a slávime.

Na uzavretej trati sme boli svedkami skvelých výkonov, najväčšiu pozornosť pútal určite Tibor Sahajda z Cassovia Running Team, o. z., Košice, ktorý zbúral niekdajší rekord Jožka Urbana a polmaratón zabehol v novom traťovom rekorde – 01:08:00. V maratóne sa najlepšie darilo Tomášovi Kopčíkovi, ktorý do Čičmian a späť zabehol za 2:44:01. Naša zvedavosť smerovala najviac k Rastovi Kalinovi, ktorý mal aj podľa vlastných slov vysoké očakávania, no zažil doposiaľ nevidanú krízu. Čas 2:50:13 je však stále úžasný výkon a priniesol mu 3. miesto v celkovom poradí a prvé v kategórii na 40 rokov. Jeho meno tak bude opäť vyryté na tabuľu najrýchlejších rajeckých maratóncov.

Ďakujeme mestu Rajec a primátorovi Milanovi Lipkovi za prvotriednu spoluprácu, vďaka čomu sa kombinácia Rajeckého maratónu a rajeckého dňa posúva stále dopredu. Ďakujeme p. farárovi Palkovi Gerovi, že nám a nás požeňnal. Ďakujeme každému jednému dobrovoľníkovi a členovi Maratón klubu Rajec. Organizácia tento rok išla ako dobre naolejovaný stroj, pretože každý z nás do toho vkladá kus seba. Ešte raz ďakujeme každému Rajčanovi, ktorý fandil, a ostatným dedinkám, cez ktoré sa beží – Šuji, Rajeckej Lesnej, Fačkovu a Čičma-

Skupinka najrýchlejších maratóncov, smerujúca do Čičmian.

Stárka Uhláriková, naša maratónska mama

Odštartované!

nom – ich zástupcom a každému jednému obyvateľovi – mnohí bežci zhodne hovoria, že popri trati nikdy nezažijete toľko úžasných ľudí ako práve na našich tratiach. No a napokon veľká vďaka tatovi Palovi za jeho riaditeľské a manažérske

schopnosti a za to, že pevne Rajecký maratón priviedol až pred brány jubilejného 40. ročníka, na ktorý sa mimoriadne tešíme.

**Za Maratón klub Rajec
Jozef Rybár
Snímky: cvak.sk**

LETO S DOMÁCIMI AJ MEDZINÁRODNÝMI ÚSPECHMI

Sofia Pauková (TK Rajec) cez letné prázdniny intenzívne poctivo trénovala na domácich kurtoch v Rajci alebo v MatchPoint Tennis Academy v Púchove a Považskej Bystrici a zároveň sa zúčastňovala domácich a zahraničných tenisových turnajov.

Prvý úspech sa dostavil v júli na turnaji v rakúskom Fürstenfelde na Tennis Europe v kategórii U14 JUFA JUNIOR TOUR. Spolu s Lujzou Zimenovou (TK Žilina) to dievčatá dotiahli vo štvorhre až do finále, v ktorom nechýbalo veľa k turnajovému víťazstvu. Podujatie bolo zaujímavé aj bohatou účasťou hráčov z kvalitných tenisových európskych krajín, ale napr. aj z Kanady a Austrálie.

V auguste sa v rámci prípravy na medzinárodný turnaj v Budapešti zúčastnila národného podujatia do 14 rokov kategórie B v TK Žilina. Vo dvojhre sa dostala až do finále a vo štvorhre vybojovala spolu s Nelou Kurilákovou (TK Profitennis Academy Prešov) titul.

Sofia svojím hostovaním taktiež dopomohla k postupu na majstrovstvách Slovenska družstiev v kategórii starších žiačok klubu TA M. Ryšavého Bojnice a v kategórii dorasteniek klubu Benet LTC Bytča.

Za zmienku stojí ešte letná účasť na prvom juniorskom medzinárodnom ITF turnaji J5 v kategórii do 18 rokov, kde s favorizovanou českou súperkou prehrala v zápase na 3 sety.

Hráčku čakajú posledné mesiace sezóny v kategórii starších žiačok a prechod do kategórie dorasteniek, kde držíme opäť palce pri zbieraní ďalších skúseností a prajeme veľa úspechov.

Text a snímka: TK Rajec

MESTO RAJEC

vás pozýva na výstavu fotografií

**RAJEC A ĽUDIA
OBJEKTÍVOM PAVLA RÝPALA**

2.8. - 26.9.2022 VÝSTAVNÁ SIEŇ RADNICE V RAJCI

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Narodili sa

Marek Pekara - máj
Janka Kučerová - júl
Mia Kardošová - júl
Dávid Hulín - júl
Tamara Blažeková - august

Zosobášili sa v Rajci

Ivana Mišutková
a Matej Špánik - 16.7.2022
Erika Kasmanová
a Andrej Vanák - 16.7.2022
Sandra Hörbst
a Mgr. Ján Stehlík - 23.7.2022
Eva Fusková
a Martin Dolník - 30.7.2022
Alexandra Janurová
a Michal Hodás - 6.8.2022
Claudia Jennifer Birkner
a Martin Juríček - 19.8.2022
Mgr. Matúš Repka
a Alžbeta Vanáková - 20.8.2022
Ľuboš Kuchár
a Ing. Eva Hundáková - 20.8.2022

Opustili nás

Rudolf Vanák 1940 - 17.7.2022
Eva Kučeríková 1944 - 24.7.2022
Ondrej Mikuš 1927 - 5.7.2022
Jaroslav Golier 1957 - 5.8.2022
Mgr. Alojzia Krňanová 1945 -
16.8.2022
Dušan Kmeť 1956 - 19.8.2022

Uverejnené so súhlasom menovaných
osôb alebo ich rodinných príslušníkov.

SPOMIENKA

Aj keď čas beží ako voda,
zabudnúť sa nedá. Kto ťa mal
rád, nezabúda, kto ťa poznal,
ten nezabúda.

Dňa 5. septembra 2022 si
pripomenieme 10 rokov od
úmrtia nášho otca, starého otca
a švagra

FRANTIŠKA GYÖRÖKA.

S láskou spomína rodina.

Informácie z Cenzuálu

Aj počas prázdninového a dovolenkového obdobia práce v Cenzuále prebiehali v súlade so schváleným plánom práce.

15. júna navštívili riadiaci pracovníci a členovia výboru spolupracujúce pozemkové spoločenstvo - LPS Štiavnik. V priateľskej atmosfére sme si vymenili navzájom skúsenosti z hospodárenia a prehliadli si ich porasty a výrobné prevádzky.

10. augusta sa konalo riadne zasadnutie výboru a člena DR v doline Porubská na účelovom zariadení v Oselnej. Predmetom zasadnutia výboru boli najmä ekonomické výsledky za prvý polrok 2022. Správu o hospodárení a výsledkoch predniesol predseda Ing. Pekara a doplnila ekonómka p. Makuková. Ako v správe konštatoval Cenzuál dosiahol kladný hospodársky výsledok + 135 680 €, čo je v súlade s plánom. Takisto finančná situácia Cenzuálu je priaznivá a umožnila výplatu dividend pre všetky fyzické osoby do konca augusta. Právnické osoby budú vyplácané postupne v ďalších mesiacoch.

Ďalej sa výbor zaoberal niektorými operatívnymi otázkami výroby, prenájmov a sponzorským príspevkom na opravu veže farského Kostola sv. Ladislava.

V tomto roku je veľký záujem zo strany členov Cenzuálu o palivové drevo. Ku koncu augusta bolo uspokojených cca 55 % členov. Vo výbore prebehla rozsiahla diskusia o predaji a cenách dreva pre členov. Keďže mnohým občanom nie je jasné, ako sa predáva drevo, chceme stručne vysvetliť, aký je rozdiel medzi jedným metrom kubickým dreva a priestorovým metrom. Predaj palivového dreva je v priestorových metroch, tzn. že je to uložený meter dreva s rozmermi 1 m x 1 m x 1 m. Uvedený priestorový meter sa prepočítava na meter kubický koeficientom 0,59. To znamená, že jeden priestorový meter dreva je 0,59 m³. Obrazne povedané, uložené palivo pri pohľade z boku

má 59 % dreva a 41 % vzduchu, teda prázdneho miesta.

Po zasadnutí si členovia výboru boli pozrieť prebiehajúcu rekonštrukciu mosta v Tmavej. Nakoľko tento most bol veľmi poškodený, bolo potrebné zabezpečiť jeho ďalšiu životnosť, preto sme pristúpili k jeho rekonštrukcii. Výbor sa zároveň oboznámil so zrealizovaním investičnej akcie - prípojky na chatu Oselná.

**Za výbor spoločenstva:
Ing. Karol Dobeš, člen výboru
Snímka: archív CSPS**

Oprava mosta v Tmavej.

NEZABUDNUTÍ SUSEDIA

V Rajci si opäť pripomenieme pamätný

DEŇ OBETÍ HOLOKAUSTU A RASOVÉHO NÁSILIA.

Spomienková slávnosť sa uskutoční v piatok

9. septembra 2022 o 10.00 h
na Židovskom cintoríne,

za účasti predstaviteľov mesta, židovskej obce,
žiakov základných škôl, aj verejnosti.

Podujatie pripravila Židovská obec v spolupráci s Aktívnym PARKOM Rajec, mestom Rajec a ochotnými dobrovoľníkmi.

Verejná spomienka je venovaná aj 70 židom, našim Rajeckým rodákom, ktorí boli počas II. svetovej vojny deportovaní do koncentračných táborov. Česť ich pamiatke!

inzercia

DREVENÉ BRIKETY

RUF (hranaté), NESTRO (valcové)

Cena už od **350,-€/paleta**

Ďalej ponúkame:

TERASOVÉ DOSKY, FASÁDNE OBKLADY, HOBĽOVANÉ
DOSKY, STREŠNÉ LATY, KVH HRANOLY, STAVEBNÉ REZIVO

... viac na www.drevoshop.sk
alebo volajte **0908 710 704**

inzercia

AKCIA -20% do 30.9.2022

RENOVÁCIA NEMECKOU TECHNOLOGIOU

VÁM PONÚKA ČISTÉ RIEŠENIE PRE VAŠE
STARÉ DVERE, ZÁRUBNE, VSTAVANÉ SKRINE
A KUCHYNSKÉ LINKY.

VŠETKO V ŠIROKEJ ŠKÁLE FARIEB A ŠTRUKTÚR.

Tel. **0907 422 113**

Web: www.renovovanie.szm.sk

inzercia

SEJONG
SLOVAKIA, S.R.O.

Ponúka voľnú pracovnú pozíciu:

OPERÁTOR STROJOV

Mzda: **868 Eur (Brutto) + mesačné bonusy do 80 Eur a ďalšie bonusy**

ZVÁRAČ Z-M1

Mzda: **943 Eur (Brutto) + mesačné bonusy do 120 Eur a ďalšie bonusy**

Miesto výkonu práce:

SEJONG Slovakia s.r.o., Žilinská cesta 469/82,
013 11 Lietavská Lúčka

Doplnujúce informácie:

Stabilná práca v automobilovom priemysle
Stravné lístky dotované zamestnávateľom
3 zmená prevádzka

Životopisy posielajte na email: hr@sjsk.sk, alebo
osobne prineste na vrátnicu spoločnosti.

Tel: +421908 456 531 www.sjsk.sk

MESTO RAJEC A DIVADELNÝ SÚBOR KOŽKÁR

vás pozývajú na rozprávkovú divadelnú hru
o víťazstve dobra nad zlom podľa divadelnej hry Lumíra Kubátka,
ktorá je inšpirovaná rozprávkovým príbehom H. Ch. Andersena Slávik

TRETIA SUDBA

11.9.2022 | 18.00

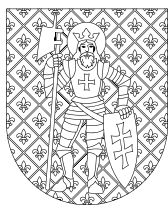
KULTÚRNY DOM V RAJCI

VSTUPNÉ DOBROVOĽNÉ

KONCERT KARMEN PÁL-BALÁŽ

**MESTO
RAJEC**

sobota | **8.10.2022** | **18.00** hod.

KULTÚRNY DOM V RAJCI

Vstupné: **12,00** € / osoba

Predpredaj vstupeniek od 5.9.2022:

Mestská knižnica Rajec (po - pia: 8.00 - 12.00 13.00 – 16.00 hod.)

Všetky podujatia sa realizujú v súlade s aktuálnymi pandemickými opatreniami Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Počas podujatia budú zhotovované obrazové záznamy. Svojou účasťou na podujatí súhlasíte s ich použitím pre verejné šírenie na propagáciu.

Mestské noviny RAJČAN, mesačník, 65. ročník, číslo 8/2022, september 2022. Sídlo vydavateľa: Mestský úrad Rajec, Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec, IČO 00 321 575. Príspevky a inzercia sa prijímajú do 20. v mesiaci. Adresa redakcie, inzercia: Mestský úrad Rajec – oddelenie kultúry a športu, Námestie SNP 2/2, 015 22 Rajec, tel.: 041/ 507 65 33, e-mail: mesacnik.rajcan@rajec.sk. Grafické spracovanie a tlač: M KREO studio, s.r.o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina. Redakcia si vyhradzuje právo krátiť príspevky. Uverejnené názory sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Registrované Okresným úradom v Žiline pod číslom OÚ-7/2001. ISSN 1210-1966. EV 2875/09. Náklad 2200 ks. NEPREDAJNÉ.